5746 Ն. 1886 ՅՈՒԼԻՍ 10 ԲԷՆՋՇԷՄՊԻՀ ՍԷՆԷ 26 ԸՆՃԸ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 22 ՅՈՒԼԻՍ 1886 Ն. 5746

ԳԻՆԵԱԹԼԱՐ
Հայաստանի եւ Օսմանեան Տիրապետութեան մէջ . . . 6
Ամբողջ Եւրոպայի 3
Գիր առանձին 10
Ամսական 40 Փարա

ԲՈՍՔԱ ԻՄԱՐԷԹԻ ԳԻՇԷ ԱՑԻՏ ՏԻՐ

Մասեաց Լեռ

ԽԵՄԱԲԱԹ
Հայերէն եւ տեղի-տեղի ազգային, ամիսը 16 անգամ օրաթերթ, արքունական չափսի 4 երեսներով
Գին նախապէս 30 փարա

ԳԱԼԱԹԱ ԻՊՍԻ ԽԱՆ ՆԻՄԷՐՕ 41

ԹԻՎ 1՞Տ ԹԷՄՄՈՒԶ 10 — ԱՌՀԻՎ ԻՄԻԹԻԵՌԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ — ԹԻՎ 1՞Տ ՇԷՎԱԼԱՆ 30.

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

Սամաթեատա վագը Ս. Սահակեան վէ Ն. Վարդուհեան մէքթէպլերիմիզին իմթիհանլարընա, մահը հալին 14իւնճի բազար իրթէսի կիւնիւ պէտ օլունաճագ, վէ պէշ կիւն տէվամ իտէճէք տիր. վէ Նախակըրթարանըն իմթիհանընատա քէզալիք մահը հալին 22սինտէ պէտ օլունուպ վէ 26սընտա խիթամպուլաճագ տըր։

Թէֆթիշ իշին, խասսէթէն տա վէթնամէլէր կէօնտէրիլմէյիպ, անճագ իլանաթլա իքթիֆա օլունաճագ տըր։

Իմթիհանա, սապահլարը թամ սաաթ 2է պաշլանըլըպ, վէ սաաթ տօգուզ պուչուղա գատար տէվամ օլունաճագ, վէ էօյլէտէ պիր պուչուգ սաաթ արամ վիրիլէճէք տիր։

Հիւսնի խաթթլար, բէսիմէլէր վէ էլ հիւնէրլէրի հէր կիւն մէյտան. տա կէօրիւլէպիլէճէքլէր տիր։

ՔԻՐԱՍՕՆՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

. . . Խմբագիր,

Քաղաքիս Լուսաւորչեան ազգային երկսեռ վարժարանաց տարեկան հարցաքննութիւնք կատարուեցան նախորդ ամսոյ մէջ, յաջող արդեամբք։

Ազգայինք, որք պահանջուածէն աւելի զոհողութիւններ ընելով ամէն իրաւունք ունէին՝ նոր յառաջդիմութիւն մը և յաջողակ վիճակ մ՚ակնկալելու իրենց սիրած և պաշտած վարժարաններէն, յոյժ գոհ եղան ականատես լինելով երկսեռ աշակերտաց միաձայն արդեանց համարատուութեան։

Քննութեան առարկայներն էին Հայերէն, թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, պատմութիւն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, յորս աշակերտք ընդհանրապէս խիստ լաւ և գոհացուցիչ պատասխաններ տալով, համակրելի դարձան Հայ և օտարազգի նշանաւոր ունկնդրաց։

Քաղաքիս Վսեմ. Գայմագամ՝ հանի Հասան փաշա յատկապէս հրաւիրեալ էր Տաճկերէնի քննութեան օրը, ինչպէս նաև կառավարական զանազան շքանակներու պաշտօնեայներ, որք բաւական ներկայ գտնուիլ լեթ՝ իբրև քննիչ և թէ իբրև ունկնդիր։

Վսեմ. Գայմագամի արժանավայել ընդունելութիւնք եղան, եւ յետ քննութեան՝ մի քանի Տաճկերէն ուղերձներ և ճառեր կարդացուեցան, բարեմաղթութիւններով առ Օսմանեան բարեխնամ Կայսրն Օգոստափառ Սուլթան Համիտ Բ. որ Ժամանակիս մեծագոյն պահանջին կարևորութիւն տալու իմաստուն խորհրդով դպրոցներու ազատութիւն շնորհած՝ կը քաջալերէ հանապազ ուսումն ու գիտութիւն։

Յունիս 15ին տեղի ունեցաւ մըրցանակաբաշխութեան հանդէսը. Ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ, ընդնախագահութեամբ Արժ. Տ. Յովհաննէս Հօր Մանուկեանի, ի ներկայութեան երկսեռ բազմաթիւ հանդիսականաց։

Աշակերտաց և աղջկանց կողմէ երգերու ընդմիջմամբ արտասանուեցան Հայ. և Գաղղ. ճառեր և երկու տրամախօսութիւններ, որք եռանդագինս ծափահարուեցան ներկայ հանդիսականներէն։

Ապա սկսաւ մրցանակներու բաշխումը. ասոնք ոսկեզօծ և արծաթազօծ մեծ և փոքր խաչեր էին երբեք կարգի բաժնուած. առաջին կարգի մրցանակները ընդունեցին երկսեռ վարժարանի բարձրագոյն կարգի ուսանողք, և աստիճանաբար ընդունեցին յաջորդ կարգերու աշակերտք ևս իրենց յատուկ մրցանակներն։

Ներկայ տարւոյ ընթացաւարտ աշակերտներն էին՝ Պ. Պ. Առաքել Ուստապաշեան, Գրիգոր Փիլիկեան, Գառնիկ Աստուրեան, Միսակ Խաթէնէսեան, Գալուստ Զբպլաղեան, Յարութիւն Մալխասեան, որք ընդունեցին նաև գաղ. ոսկեզօծ գիրքեր, շրջանաւարտի վկայականներով հանդերձ։

Մասնաւոր վկայականներ տրուեցան նաև 10 ընթացաւարտ աղջկանց, որք թէ՛ ի ձեռագործութեան և թէ իրենց յատուկ ծրագրի ուսման մէջ յաջողակ էին։

Սոյն հանդէսը մեծ և խոր տպաւորութիւններ թողուց ամէն կարգի հանդիսականաց վրայ, որք ուսումնասիրական ջերմ եռանդով մ՚եկած էին պատուել և քաջալերել զուսանողս և զուսուցիչս։

Դովեստի և գոհունակութեան ընդհանուր ակնարկներու մէջ ամենամեծ բաժին ունէր երկսեռ վարժարանի պատուարժան Հոգաբարձութիւնը, որոյ անդուլ ջանից եւ անձնուէր ինամատարութեան շնորհիւ՝ դպրոցներ կը պահեն իրենց յարատև ուղղութիւնը մեծ ապագայի համար։

Հանդէսը տեւեց երկու ժամ. և Արժ. Տ. Յովհաննէս հայրն՝ Պահպանիչով մ՚օրհնեց հանդիսականները, ուսումնասէրները և զհամայն ուսանողս և զուսուցիչս Լուսաւորչեան երկսեռ վարժարանի։

Կիրասօն

1 յուլիս 1886 Ս. Պ.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Պատրիարքարանի

Վեհ. Սուլթանի Իրադեին տրամադրութեան համեմատ, Ս. Երուսաղէմայ պարտուց բարձման ինընդասա Մայրաքաղաքիս գանձելի գումարին հաւաքման ձեռնարկուած միջոցին, մասնաւոր յատարարութեամբ կոչումն ընելով Մայրաքաղաքացի օրհնեալ ազգայնոց բարեպաշտական զգացման՝ հրաւիրած էինք զիրենք յոժարամտութեամբ սիրով մասնակցիլ այդ հանրային հանգանակութեան, վճարելով՝ ի ներկայանալ հաւաքչին՝ իրենց համար որոշեալ բաժիններն։

Գոհութեամբ կը տեղեկանամք Ս. Երուսաղէմայ Խորհ. Պատ. Յանձնաժողովէն թէ Մայրաքաղաքացւոց մեծամասնութիւնն, որ պարտաճանաչութեան գիտակցութիւնն ունի, խոնարհելով վեհապետական Իրատէին առջեւ և համակերպելով ազգովին եղած կարգադրութեան՝ կը փութայ յոժարակամ վճարել իւր բաժինն, որպէս կը վճարեն դաւառաբնակ օրհնեալ ազգայինք իրենց պատկանեալ բաժինն։

Սակայն ցաւօք սրտի կը տեղեկանամք նաեւ թէ կը գտնուին այնպիսի անձինք, որք զանազան դժուարութիւններ յարուցանելով չեն յօժարիր մասնակցիլ սոյն հանգանակութեան, զոր վեհապետական Իրատէին տրամադրութեան անսահմանելի պարտականութեանց կարգն անցուցած է Ազգին համար, ինչպէս դիտել տուած եմք ուրիշ առթիւ։

Արդ, ըստ որում սոյն վերջնոց ընթացքն ենթադրել կուտայ թէ այդ կարգի անձինք՝ բարեբաղդաբար սակաւաթիւ, կը յուսան գուցէ այդ կերպով խոյս տալ իրենց բաժինը վճարելէ, հարկ դատեցինք ներկայ յայտարարութեամբս միւսանգամ ևս յիշեցնելով այդպիսեաց զայդ անխուսաբելի պարտականութիւն՝ հայրաբար յորդորել զիրենք որ վութան առանց օրաձգման վճարել իրենց բաժինն և չստիպել Ազգ. իշխանութիւնն որ վեհապետական Իրատէին տրամադրութիւնքն յարգել տալու համար պարտաւորի հարկեցուցիչ միջոցներու դիմել, կայսերական կառավարութեան ուշադրութիւնն հրաւիրելով այդպիսեաց դէմ։

Մնամք Աղօթարար

Պ. Կ. Յարութիւն Արքեպիսկոպոս

1886 յուլիս 3

ի Պատրի սրբարանի Հայոց

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԽԻԶԱՆՈՒ

—

Խիզանու Ուսումն. Ընկ. Երեսփ. Ժողովն իւր Զրդ նիստն ըրաւ ընդատենապետութեամբ Թ. Էֆ. Բագրատունիի և ատենադպրութեամբ Ն. Էֆ. Պողոսեանի, ի գրասենեկի ընկերութեան ամսոյն 23 ին։

Ժողովն յետ ատենական գործողութեանց վաւերացոյց Դ. Ե. Նիստերու ատենագրութիւնքն և օրակարգին անցնելով լսեց Ընկ. Նոր գործ Ժողովոյ կազմութեան համար ըստ Հիմ. կանոնագրի կարգեալ յանձնախմբի տեղեկագիրն որ միաձայն հաւանութեամբ վաւերացոյց զայն և Գործ. Ժողովոյ անդամ հրաւիրեց հետեւեալ պատուարժան անձինք։

Մեծապատիւ էֆէնտիք,

Տիգրան Ճգնաւորեան Ատենապետ
Կարապ. Պասմաճեան Ուսումնապետ
Կարապետ Մէֆէրեան Գանձապետ
Միսակ Գարագաշ Հաշուակալ
Յակոբ Գորեան Մախսարար
Յետոյ լսեց շրջանաւարտ Գործ. Ժողովոյ պատրաստած երկամեայ համառատութիւնը և անմիջապէս քննիչ յանձնախմբի։

Մեծապատիւ Տեարք,

Պողոս Յակոբեան
Բիւզանդ Պողոսեան
Մանուկ Միրախորեան
Ատեանը վերցաւ ի ժամ 12 յաջորդ նիստն 15 օրէն ընելու պայմանաւ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

Ալմանեատա վագը Շէճավ ֆապրիգասընտան ախիրէն միապայեա օլունան պէշ գըլթա թօրբէտօ ըսթիմպօթլարընտան պիրինճիսինին, Ալմանեա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին նամբ նամբսինէ մէնսուպ օլմաը հագգընտա իրատէյի Սէնիյեէնին չէրէֆսուտուր իմմիշ օլտուղու էվվէլքի կիւնքի Թարիգատէ մուհարրէր տիր։

—Սէր գուրէնալը հազրէթի Շէհրիեարի Օսման պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին խալիլէլի իսմէթլու հանրմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ պիրինճի, վէ քիւչիւք քէրիմէլէրի իֆֆէթլու հանրմ էֆէնտիեէ իւչինճի բիւթպէլէրատէն պիրեր գրթա չէֆագաթ նիշանը ալիսի իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլսի մէքթուպճուսու Սուպհի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ իքինճի բիւթպէտէն նիշանը Օսմանի իթա պույրուլմուշ տուր։

—Մէարիֆ մէէմուրլարընտան Զիեաէտտին էֆէնտի մարիֆէթլէ հաֆթատա պիր տէֆա ճիւմաա իրթէսի կիւնէրի նէշր օլունմագ իւզրէ, եագընտա Միւրվէթ նամընտա Օսմանլըճա ֆէնտի պիր զազէթանըն նէշր օլունաճագը իշիտիլմիշ տիր։

—Ինկիլիզ սէֆիրի սիր Էտվարդ Թօրէթօն ճէնապլէրի, կէչէն կիւն պիր Մուշվաքօրունա բաքիպէն Թարապեատան ինէր քէն, Ռումիլի Հիսարը աշէղընտա վաքօրուն սիլինտիրի գըրբլմասը, ագընթը, վաքօրու Արնավուտ քէօյիւ էօնիւնէ տօղրու սիւրմիշ օլտուղունտան, չէքիլէն իսթիմատատ իշարէթի իւզէրինէ գարաղոյ սէֆինէյի Հիւսամեդունունտան տէրհալ իքի ֆիլիգա եէթիշմէրիպ, Մուշ վաքօրու գուրթարըլմը, վէ պատէհու սէֆիր ճէնապլէրի, մէզքիւր ֆիլիգալարտան պիրիսիլէ Օրթաքէօյէ չէգըպ արապա իլէ խարիճիլէ նէզարէթի տայիրէսինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Կէօրիճէ սանճաղընա թապի Գօլօնեա նահիեսինտէ քեային Բատօմից գարիեսի սէքէնսի, կէչէնլէրտէ ճամբի չէրիֆտէ իպատէթ իմմէքտէլէր իքէն, պիր չէթէ էշգըեա՝ ըն ճամբեր ապլօգա իլէ, Սալիհ աղա նամընտա պիր քիմսէնին ալմը եաշընտաքի չօճուղունու ալըպ ֆիրար իթմիքլէրի խապէր ալընմըշ տիր։

—Տիյեունու ուժամիյէ մէճլիսի իտարէսի ազասընտան Մ. Վէնսան Գայեար ճէնապլէրի, կէչէն կիւն մէէզունէն Լօնտրաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Պուլկարիսթան գօմիսէրի Կատպան էֆէնտի հազրէթլէրի, եվվէլքի կիւն Սօֆեատան Տէրսաատէթ կէլմիշ տիր։

—Միսաֆիրլէթէն Տէրսաատէթատէ պուլունան, Ռուսիանէն Պահրը սէֆիր տօնանմասը գօմանտանը ամիրալ Գաղնագօֆ ճէնապլէրի, կէչէն կիւն խօճա պէյ թարիգիյէ, Ռուսիաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ստամբուլ ինանընտա պուլունան պագիյեէրի սէֆայիրի էճնէպիյեէնին քեաֆֆէսի լիմանը մէզքիւրիւ թէրք իթմէկէ էմր ալմըշլար օլուպ, Ավստրիա գօմանտանընն մայեէթինտէ օլան զըրխլըլար իլէ իզմիրէ կիւնտիկի կիպի, Ինկիլթերրա տօնանմասընտան Իրիս վէ Տէլֆին նամ սէֆինէլէր տախի Մալթաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթի իթմիշլէր տիր։

—Գէլճիգանըն մագարրը հիւքիւմէթի օլան Պրիւքսէլ շէհրինտէ եէկտիկէրինի միւգէագիպ եանկըն. լար վուգուի իլէ բէր չօղ խասարրաթը մուճիպ օլմուշ տուր։

—Ինկիլթէրրաեա հիճրէթ իտէն գօնթ տը Բարիեէ, գրալիչա հազրէթլէրինին վէլիի ահտը թարաֆընտան պիր պաղէէ զիեաֆէթի վիրիլիպ, իշպու զիեաֆէթաէ պիզաթ գրալիչա հազրէթլէրի տախի հաղը պուլունմուշլար տուր։

—Վագաաեը ֆաճիյեէեի աթիյեէ Թիւտավէնտիկեար դաղէթասընտա օգունմուշ տուր։

Շէհրի մահիսին օթուզունճու ճումաա կիճէսի, Լէֆքէնին Ինճիրլի գարիեէսինտէ էհալի թէբավիճ նամաղը գըլար իքէն, մուհաճիր գըեաֆէթլի սէքիզ նէֆէր էշգըեա ճամիեի ապլօգա իտէրէք, գարիյեէեի մէզքիւրէ խանէտանընտան հաճի Ալի էֆէնտիեի պաղլաերպ, միւթէագիպէն ճէմմաթը տախի տարպ վէ պէնտ իլէ, իչէրինտէն ալթը նէֆէրի, միւմալէյհ Ալի էֆէնտիեի խանէսինէ կէօթիւրմիշ, վէ պաշընտան աղաղը կազ նաղը տէօքիպ, աթէշ վիրմիշ օլմալըրըյլա, օն տէօրթ սաաթ սոնրա, միւթէէսսիրէն վէֆաթ իլլէտիկի, վէ էշգրեա խանէ տէրունինի արաերպ, ալթընշար թօր գուրթնու վէ սէվաեի վէ իրէք թարապլուս գուշագ վէ իչ ատէտ քէֆիրեէ վէ պիր խայլի աղրը էլպիսէ իլէ միւխթէլիֆ թագըմ ալթունլարընը վէ ֆամիլեալարը իւզէրինտէն 280 ատէտ Ղազի վէ Սանտըգլը վէ Մահմուտիյեէ տինարլարընը ալըպ, զէվճէսինին պաշը օրթասընտան տարպ վէ ճէրհ իլէ, խանէսինէտէ կազ եաղը տէօքմուշ վէ աթէշլէմէք իւզրէ պուլունմուշ իքէն, սօղագ իշէրիսինտէն պէշ քէրրէ սիլահ աթբլտրընտան, պու հարէքէթի թէրք իտէրէք, յուսընրատա օտաապշը օղլու Մուսթաֆանընն սաղ տիզինէ գուրչուն իսապէթ իլլէտիկի կիպի, ճամիտէքի ճէմաաթը ապլօգա իտէնլէր, գարիյեէնին պէշ եիւզ խաթվէ տիշարրսընա չէգարրպ պըրագարագ, եէնի չէհր թարաֆլարընա սավուշտուգլարը, վէ էշգրեայը մէրգումէնին էսլիհասը, մարթինի թիւֆէնկի վէ միւթէատտիա բէվզվէր իլէ, մարթինի ֆիշէնկէրի վէ գամա վէ Ռումիլի պուչաղը, վէ պիր իքիսինինտէ կիւրճի տաղարճըղը օլարագ, էլպիսէսի Ռումիլի բօթուրու վէ ատեագլարընտա գունտուրա, վէ էքսէրիսինին պաչլարընտա չալ ուրըղը վէ պիր նէֆէրինին պաչընտա բաբագ օլուպ, ուղուն պօյլու գարա պըրդը թրաշ, վէ պիրիսի չէք պօղուղու ուրը, օրթա պօյլու վէ տիկէրի եիւզիւ սարըլը օրթա պօյլու, վէ օ պիրիսի Արապ նամըլա չաղ ըրըպ, գօճա պըրդը էսմէր ուղուն պօյլու իսէտ, տիկէրլէրինի ֆարգ իտիմէմիշ օլտուգլարը պիլ իսթիխպար. Լէֆքէ նահիեէսի միւտիրի տէրհալ գարիյեէեի մէզքիւրէեէ ազիմէթ իլլէմիշ, վէ մէրքէզի լիվատան զապթիեէ պէօլիւք աղասը էմին աղա, մըգտարը քեաֆի նէֆէրաթ իլէ հէման սէվգ իտիլմիշ օլտուղու միսիլլու, մէրքէզի վիլաեէթէն տախի պիր զապթ վէ նէֆէրաթը քիաֆիեէ կէօնտէրիլմիշ վէ հէր թարաֆտա թանհարրիեաթա պաչլանըլմըշ իտիս։

Գունլարատան իքի նէֆէր, մէրքէզի վիլաեէթճէ տէրտէպ օլունա.

բաղ, քէնտիլէրինի թանբեանլարա իրայէ վէ Խահգրգաթը նիզամիյեէսի իճրա իտիլսէք իւզրէ ժահֆուզէն ժահէլլինէ կէօնտէրիմիշ տիր։

—Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ ճէնապլէրի, տիւնքի կիւն Օտէսատան Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշլէր տիր։

Սէֆարէթ մէմուրլարը, վէ խաբիճիյէ նէզարէթի ճէլիլէսի թարաֆընտան տախի Միքայէլ էֆէնտի հազրէթլէրի, Դավագլարա գաատար կիտիպ, սէֆիր հազրէթլէրինէ լազըմէյի խօշամէտիեի իյֆա իթմիշլէր տիր։

—Եունան թիւճճար վաբօրլարը գումբանեասը, մէմալիքի ժահրուսէյի Շահանէեէ վաբօր իշլէթմէկէ գարար վիրիպ, կէշէնլէրատ գրայիչա Օկկա հազրէթլէրինի Օտէսատա կէօթիւրմիւշ օլան Միխալ նամ վաբօր իլէ տիկէր պիր վաբօրու, Եունան հիւքիւմէթինտէն միւպաեա իլնմիշ տիր։

—Կէշէն յունիսին Չէիւնճիւ կիւնիւ էրզրում իլէ ճիվարընա գարեաղրպ, հասըլ օլան սօվուգտան, սէպզէվաթ պաղէլէրինին խասարա օղրատըղը, ժահէլլինտէն Լա Թիւրքի զաղէթասընա եազրմըշտըր։

—Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթի թահրիրաթը էճնէպիյեէ պաշքեաթիպի Անթուան էֆէնտի, էլլի պէշ եաշընտա օլտուղու հալտէ, հավա թէպաիլի իշին իգամէթ իթմէքտէ պուլունտուղու Պիւյուք ատատա տիւնքի կիւն վէֆաթ իլլէմիշ տիր։

—Եունան գրալը հազրէթլէրինին պու սէնէ Էվրօբաեա սէյեահաթ իթմէքտէն ֆէրաղէթ իթմիշ օլտուգլարը՝ Աթինա զաղէթալարը եազըեօրլար։

—Ֆրանսանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի ճէտիտի գօնթ Կուսթավ Մօնթէպէլլօ ճէնապլէրինին, կէլէճէք հաֆթանըն սօնլարընա տողրու Տէրսաատէթէ կէլմէսի մէէմուլ իտուկի մէրվի տիր։

—Տիւնքի կիւն սապահլաեըն սաաթ սէքիզ պուչուգ բատտէլէրինտէ Մէվլախանէ գաբուսու ճիվարընա վագը պիր ախշապ խանէտէն աթէշ զուհուր իլէմիշ իսէ տէ, պիր խարաֆա սիրաեէթ իթմէքսիզին եալընը մէզքիւր խանէ միւհթէրէք օլտուղու հալտէ պասթըրըլմըշ տըր։

—Սըրպիսթանըն կէլէճէք սօն պահարտա մուհարէպէ իլմէկէ հազըրլանմագտա օլտուղունա տայիր շուեու պուլան թէվաթուրլարը Նովօ Վէրէմիա զաղէթասը թէքզիպ իլէ, Սըրպիսթան հարպիյէ միտիրիյէթի թարաֆընտան իթթիխազ իտիլմիշ օլան թէչէպպիւսաթը ասքէրիյէէնին, կէշէն հարպ էանասընտա կէօրիւլէն նօգսանը իքմալ իթմէք իւզրէ պիր թէտպիրտէն իպաբէթ օլտուտուղունու, վէ Սըրպիսթանըն հիչ պիր վագթ սուլհու իսլալ իթմէք նիյէթինտէ օլմատըղընը պէեան իտիեօր։

—Կէշէն կիւն Իւսկիւտարտա պիր էթմէքճի թապլաքեարը, էթմէք քիւֆէսինէ վագ իթմիշ օլտուղուսաշա տօղու չիֆթէ աթար թիւֆէնկի չըգարմագտա իքէն, հէր նասըլ իսէ աթէշ ալարագ, մէրգում արգասընտան վուրուլուպ, աղըրճա եարալանմըշ տըր։

—Մըսըր բէյիսի նէզարը նուպար բաշա հազրէթլէրինին, եագընտա Էվրօբաեա սէյեահաթ իտէճէկի ժահէլլի զաղէթալարընա մուհարբէր տիր։

—Մըսըրտան Գըպրըսա սէքիզ եիւզնէֆէր Ինկիլիզ ասքէրի խասթալարը նագլ օլունուպ, պիր մէվզրի միւնասիպտէ իգամէ իտիլմիշ օլտուգլարը հավատիստէն տիր։

—Մէքթէպի Սուլթանինին թէվզիի միւքեաֆաթ բէսմինին, կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ իճրա զըլընաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Ռուսիաեա միւթէվէճճիհէն կէշէնլէրատ Տէրսաատէթտէն միւրուր իթմիշ օլան Եունան գրալիչասը Օկկա հազրէթլէրինին, յուլիսին սօգուզունտա ժահէլլի ժագսուտէ վասըլ օլուպ բէտէրլէրի կրան տիւգ Կոստանդինին սարաերնտա միսաֆիր օլտուգլարընը, վէ Եունան վէլիի ահտը տախի, Տանիմարգա տօնանմասըյլա Բէթէրսպուրկա կիտէճէկինտէն, Գրօնշթատ թէրսանէսինտէ անըն տախի վիրուտինէ ինթիզար իտիլտիկինի Բէթէրսպուրկտան եազընօրլար։

—Պէյօղունտա Տօլապ Տէրէսի սաքինէլէրինտէն պիր գատըն, տիւնքի կիւն խանէսինին պաղգօնունա չըգըպ չամաշըր սէրմէքտէ իքէն, հէր նասընա մուվազէնէսինի ղայպ իտիպ աշաղը տիւշմէքլէ տէրհալ վէֆաթ իլլէմիշ տիր։

—Էսպագ Եունան պաշ վէքիլինին մախտումի Մ. Ալէքսանտր Զայմըս, էվվէլքի կիւն Աթինատան Տէրսաատէթէ կէլէրէք, տիւնքի կիւն Պիւքրէշ միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ իլլէմիշ տիր։

ՊԱԹՈՒՄ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ինկիլիթէրրա տէվլէթի Պաթումա տայիր Ռուսիանըն մուամէլէսինին միշթէրիբեան բրօթէսթօ օլունմասընը թէքրիք իլլէմիշ իսէտէ, տիւէլի սայիրէնին, Ռուսիանըն մուամէլէսինին ահտշիքէնլիք օլտուղունու իթիրաֆ իլէ պէրապէր, հիւքմիւզ պիր բրօթէսթօտան թէվագգը վէ միճանէպէթ իթտիքլէրի Բարիստէն եազըլմըշ տըր։

Շիմալի Ալմանեա զազէթասը, Ռուսիա իմբէրաթօրունուն գարարնամէսինին նէշր օլունմասընընը իւզէրինէ, Պաթում մէսէլէսինին բօլիթիգա ալէմինտէն զայիլ օլաճաղընը պէեան իթմիշ օլտուղունտա, թայմըզ զազէթասը տիւշարը հիտտէթ օլարագ, Ռուսիանըն ահտշիքէնլիկինին, քէնտիսինին մուհաֆազա արզիսիւնտէ պուլունտուղու սայիր մէվատտը ահտիյէէնին տիւէլի սայիրէ թարաֆլարընտան նագզընը միճիպ օլապիլէճէկինի, վէ Ռուսիանըն Պուլկարիսթանտա միւտախէլէ ֆիգրլէրինէ պատէղին Ինկիլիթէրրա թարաֆընտան գավիէն միւտաֆաա օլունաճաղընը, վէ Ռումանեալըլար 1877 մուհարէպէսինտէ Ռուսիաեա մուավէնէթ իթտիքլէրի հալտէ, Պէսարաբիաեը թէրքէ մէճպուր օլտուգլարընը հայէա ֆէրամուշ իտէմէտիքլէրինտէն, Ռուսիաեա մուգավէմէթէ ամատէ օլաճաղլարընը պէեան իլէ պէր վէճճի աթի խաթմի մէգալ իտիեօր։

«Աֆղանիսթան մէսէլէսի ֆասլ օլունուպ, պիր սէպէպի իխթիլաֆ հէնուզ զայիլ օլտուղու հալտէ, Ռուսիա տէվլէթի Պէրլին մուահէտէսինին պիր մատտէյի միհիմմէսինի ֆէսխէ գըեամ իլէ, տիկէր պիր իխթիլաֆ իհտաս իթտիկինտէն, իշպու մուամէլաթ իլէ, Ինկիլիթէրրա վէ Ռուսիա միեանէսինտէ միւնասէպաթը մէվալաթքեարանէ վէ էմնիյէէթ թէէսիսի զայրը գապիլ օլուր։

Հինտիսթանտա Ինկիլիթէրրա մէմուրլարընը Ասիաեը վասըթատա պագը մահէլլէրտէ իֆրաթ զայրէթտէ պուլունտուգլարընտան, Ռուսիանըն տախի պիլ մուգապէլէ Պաթում հիւբրիեէթինի ֆէսխ իթտիկի պէեան օլունուեօր։

Ռուսիա զաթէն Ասիաեը վասըթատա եագրն վագրթլարտա թէբրագը իթտիկի ճիհէթլէ, միւթաալաաեը մէզքիւրէնին մուվաֆրգը սըհհէթ ու հագրգաթ օլմատըղը տերքեար տըր։

Ինկիլիթէրրա տէվլէթինին Շարգտա Ռուսիա իլէ միւնասէպաթը տասթանէտէ պուլունամաեաճաղը, վէ իքի թարաֆ պէյնինտէ բէգապէթին մէվճուտ օլտուղու ճիհէթլէ, Ինկիլիթէրրա տախի թէտապիրի լազըմէյի իթթիխազա մէճպուր օլաճագ տըր։

Ինկիլիթէրրա նիքպին խաեալաթտա պուլունամաեըպ, պատէղին Ռուսիանըն իթթիրաֆբէրվէրլիկինէ էմնիեէթ իաէմէեէճէք, վէ եալընը քէնտի գուտրէթ ու գուվվէթինէ իսթինաա իտիպ, Ռուսիանըն քէյֆի մաեէչա մուհաֆազա իտէճէկի թահիւտաթընա իթթիպար իտէմէեէճէք տիր։

Ինկիլիթէրրա պու մատտէեի թէմամլրլէ տէրբիյէրէք, անա թէվֆիգ հարքէթի իթտիկինտէն, Հինտիսթանընը շիմալի զարպի հուտուտունու թահքիմէ միւսարաաթ իյլէեօր, զիրա քէնտի գուվվէթինտէն պաշգա շէեէ իսթինատ զէմանլարը կէշմիշ տիր։ (Թարէք)

—o—

ՏԻԻՆՔԻ

ՊԱՐՈՒԹԻԱՆԻ ՖԱՃԻԱՍԸ

Տիւնքի կիւն սապահլարընը, Մաքրի քէօյիւնտէ վագը պարուխանէյի ամիրէտէ պիր վագաայի ֆէճիա վէ միւտհիշ զուհուր իթմիշ տիր. չէօյլէ քի, սապահընը սաաթ 11 բատտէլէրինտէ, պարագանընը պիրինտէ պարութ իմալ օլունտուղու էանատէ, կիւվէրշիլէ տէրուենինտէ պուլունան պիր գում, էզիլիշ գուվվէթինտէն թաղեիգ օլունարագ ալէվլէնմէքլէ, պարագատա մէվճուտ օլան 120 օգգա պարութ աթէշ ալմըշ, վէ պիր պիւյուք թօբ բաթլար կիպի պիր սէտայի հավէլնագ հուսուլէ կէլմիշ տիր։

Պարագանընը իշէրիսինտէ վէ տիշարբսընտա պուլունան զէվալը ամէլէտէն տօգուզու տերհալ վէֆաթ իթմիշ, վէ երկիրմի եէտի գատարը տախի ազ չօգ եարալանմըշլար տըր։

Պարութուն բաթլատրընը սրբատա հասըլ օլան սատէմէնին թէէսիրի իլէ Մաքրի քէօեիւնտէ պուլունան էքսէրի խանէլէրին ճամլարը իլէ տէրուենինտէքի լամպալար դրբբլմըշլար տըր։

Վէֆաթ իտէնլէր, պիր գաչ սաաթի սօնրա, ուսուլու վէճհ իլէ պատէլ մուայեէնէ Մաքրի քէօեիւնտէ զրբբլան ճամ վէ լամպալարտան պաշգա, Այիսթէֆանոս վէ հաթթա եէտիգուլէ վէ Սամաթիա իլէ ճիվարլարընտա պիլէ, հավանընը սարսրլրշը սէպէպիլէ պուգապիլտէն պ[illegible] ուֆագ թէքէք զարարլար վուգ[illegible] պուլմուշ տուր։

Պու գազա[illegible]ը նակեահանինին վուգուրի, վասըլը սէմմի հիմաեունու հաղրէթի Բատիշահի օլտուգտա. մէճբուհինին էմրի թէտավիլէրինէ զիեատէսիյլէ տիգգաթ ու իթթինա գըլընմասընը էմր ու ֆէրման պուեուրմուշլար տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Սիրոզ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, Ամասեա միւթէսարրըֆը Նէճիպ բաշա հազրէթլէրինէ,

Ամասեա սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը, Սիրոզ միւթէսարրըֆը Հասան Ֆէխամ բաշաեա,

Պիթլիս վիլաեէթի տախիլինտէ քեային Ախլաթ գազասը գայմագամլըղը, Ըէշիտ բաշաեա,

Հալէպ վիլաեէթի տախիլինտէ քեային Ճէսրի Շիհուր գազասը գայմագամլըղը, Իսլահիյէ գայմագամը սապրգ Պէքիր Զիւհտի էֆէնտիեէ թէ լճհ պուրրուլմուշտը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

—o—

Պէլգրատ 19 յուլիս

Օգուպչինա մէճլիսի, իթթիխապիը թէտգրգ իթմէք, վէ ըէեիս իլէ ըէեիս վէքիլինի ինթիսապ իլլէմէք իւզրէ պիր գաչ իճթիմասթը իպթիտարիյէ տէն սօնրա, լիէճլիլ միւզաքքէրաթ պիրինճի տէֆա օլարագ պու կիւն իճթիմա իթմիշ տիր։

Լօնտրա 20 յուլիս

Օթանտարա զազէթասընընը զանընա նէզարէն, Լօրտ Սալիզպուրի, հէյլեէթի ճէտիտէյի վիւքէլանընն էմրի թէչքիլինի գապուլ իտէճէք օլուր իսէ, ըէեիսինին ինթիխապը իլէ մէպուսանընն թախլիֆի իչին, բարլամէնթօ ալաֆրանկա օղուստուսուն պէշինտէ ադտը իճթիմա իլէ, պատէհու նոյեմբերէ գատար թէէխիրի միւզաքքէրաթ իտէճէք տիր։

Լօնտրա 20 յուլիս

Հէյլեէթի վիւքէլա պու կիւն էօյլէտէն սօնրա ադա իթտիկի մէճլիստէ, պիլա թէէխիր իսթիֆա իթասընա գարար վիրմիշ տիր։

Կէլէճէք սէնէ, Բարիս սէֆիրի լօրտ Լայնսընը եէրինէ լօրտ Լիթթոնուն թայեին օլունաճաղը չուեու պուլմուշ տուր։

ՍԱՐՍԱՖԻՅԵԷ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԸ

էահ. Ռամ	(8 Սէրի)	
» » Յուլիս	9 ադշամ գարան.	16-16
» » »	10 սապահ աշ.	16-16
» »	էն եիւքսէք	16-18
» »	էն աշաղը	16-15
» »	սաաթ 5 տէ	16-16
Ա. Սէրի Ինկիլիզ վերասը		24-30
Բ. » »	»	15-20
Գ. » Օսմանլը վերասը		16-16
Իւնիֆիէ		79-30
Ռումիլի չըմէնտրցէք		37
Բաբոր	ղուրուշ	0-
Հավալէ տիզ	»	0-
Ադճէ ֆայիզ	»	6-

—

ԱԳՕՍԹՕՆԱԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6 %	5-33
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6 %	5-07
Իսլանպօլ պանգասը		4-35
Սօսիէթէ Օթօման		5-14
Թրամվայ	5 %	290-
Լավրիուա (մասէն)		68

—

Օրմանը ։ էրասը 100 ղուրուշտան	Դր.	Փ.
Ինկիլիզ վերասը	110	18
Ֆրանսըզ ալթունու	87	26
Բոլ	90	20
Գրիմից պղթունու	51	20
Պէեազ մէճիտիյէ	108	14
Մէթալիգ	98	10
Պէշիք	102	20
Ալթըրգ	103	-
Թասվիրեէյի Լոհամ էն եիւքսէք	15	20
» աշաղը	15	10
Սաաթ 6	15	15
Գարպօն դայիմէսի գարիք	9	28

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քեազրտը պիւյուք վէ ֆիքրի քիւչիւք չօճուգլուգ զազէթասը իլէ, Հայրենիքտէ օգուտան վանմէքթուպլարընտան անլաշըլտըրըլընա կէօրէ, շէհրի մէզպուրտէ, երեսփոխանլար ինթիխապը սէպէպինտէն, խայլիճէ ուշղունսուզլուգլար վուգու պուլմուշ, վէ հաթթա ասկէր վէ զապթիյէլէր ճէլպիյլէ, ասայիշի հալին մուհաֆազասընա լիզում հասըլ օլմուշ տուր։ Պիր գաչ քիշի եարալանմըշ, վէ տօգուզ քիշիտէ մահպէսէ իլգա իլլէմիշ իսէտէ, սօնրատան պրրագրլմըշտըր։

Պու ուշղունսուզլուգլարա սէպէպիյէթ վիրէն զահիրտէքի սէպէպ ինթիխապ օլունան երեսփոխանլարրն քեաֆֆէսինին Պօղոս Սրբազան թարաֆտարանընտան օլմասը տըր, շիմտի Պօղոսեանլրդ վէ Ապօղոսեանլրդ, եէնիտէն հիւքմ իթմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պիր վագրթատան պէրու պիր թարաֆ, Պօղոս Սրբազանտան տիկիր օլարագ, Բաթրիգխանէեէ, ալէյհինտէ թէչէքքիւրը իթմէքտէ իտիլէտէ, Բաթրիգխանէտէ, քէնտի աթիգ գաբտէսինէ տէվամ իլէ, էհալինին թէչէքքիւրինէ էհէմմիյէթ վիրմէմէքտէ իտի, հալպուքի, էվտէքի հիսապ չարշրբեա ուլմատըղընտան, վէ թուրան թարիգին չարբրգօլուղուտա անլաշըլտըրըղընտան, թէպտիրի թարիգ իլէ, կէօեա պիր չէյ եարապիլիր կիպի. Օրմանեան եպիսկոպոսու միֆէթթիշ թայեին իթմիշ իսէտէ, անտէնտէ գաթի իւմիտ օլարագ, Պօղոս Սրբազանընն ազլինէ, վէ վէքիլ Հայրսուրբուտտա գայիմագամ սրֆաթրյա Վանա կէօնտէրիլմէսինէ գարար վիրմէքլիկէ մէճպուր օլմուշ տուր։ Պիր հավատիստէ չուտուրքի, Պօղոս Սրբազան իթաաթ իտէրէք Լիմ անապատա չէքիլմիշ իմիշ. ֆագաթ պիզ զանն իտէրիզ քի, պու արպէտանընն էօնիւ, բէքտէ գօյլրգ իլէ ալընամաեաճագ տըր. վէ Օրմանեան եպիսկոպոսուն օրատա պուլունմասը, իշի տատա զիեատէ ֆէնալաշըրբաճագ տըր։

* * *

Սալը կիւնքի Հայրենիքտէ օգուտուղունա կէօրէ, կեդրոնական վարժարան եարտրըմագլըգ վէսիլէսիյլէ, Սահմանադրութիւնու բայիմալ իտիպ, վէ Գալաթա քիրիսէսինիտէ քէնտի զապթընտա թութապիլմէքտէ պուլունան թագըմ, պիլա մուայեէն պիր վագրթի իչին օլտուղու հալտէ մէքթէպլէրի վէ հօճալարը թաթիլ իթտիրիքտէն պաշգա, իգօնմեա եարմագլըգ նիյեէթիլլէ, օրանընը քարտոդչի Արժ. Յովսէփ վարդապետինտէ մասաշընը թէնզիլ իլլէմիշ տիր։

Գարամանընն գօնունու, սօնրա չէգգար օեունու, տէմիշլէր, պիրազ տահա սապր իտէլի՛մ պագալըմ, զաթէն պէօյլէ չէյլէր օլաճաղը մալիմունտան մալիմ իտի։

Գալաթա էհալիսի, քէնտի հուզուգունու մուհաֆազա իթմէք իսթէմէզ իսէ, իշտէ էլպէթթէ պէօյլէ օլուր։

* * *

ՐԷՃԱ

Նասըլ քի պիլտիրմիշիգ տիր, պազը զէվաթը համիյէթմէնտաշընն հիմմէթլէրիյլէ, զազէթաբրզընն պիր սէնէլիք քեաղրտը վէ բուլու թահլիթ թէէմինէ ալընաճաղը էմէլի էղլէպտէն պուլունուպ, վէ սեպաեմբեր իպթիտասընտանտա հէր կիւն չըգաբրլմաեա պաշլաեաճաղընտան, թաշրալարտա պուլունան զաթլարընն, պիր գաչ հաֆթաեա գատար, էսկի հիսապլարընը պիթիրմէքլիկէ հիմմէթլէրինի ըէճա իտէրիզ։

ԳԱԵԵՐ ԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

1886 յուլիս 3 Գաեերբազարը

. . . Միւէլլիֆ,

Թարիխտէն պիր կիւն ագտէմ, Այտրն վիլաեէթի տախիլինտէ Զալ գազասընն Գաեր բազարը նամ մահէլլինտէն տօգուզ սաաթ իլէրու մէսաֆէտէ պուլունան Ըշըգլը բազարընա կիթմէքտէ օլան տօգուզ նէֆէր Սբարթալը թիւճճարլար, Գաեր բազարընտան չըգըպ իւչ սաաթ իլէրի կիտէր կիլմէզ կէտիք Իսմաեիլ մէշհուր նամ հայտուտ

մայեէթինտէ իբի նէֆէր ըէֆիդըյլէ պիրլիքտէ գարշըլարընա չըգարագ, զէվալլըլարըն պէշ պին թանէ մէ. ճիտիյեէլերինի ալտրգտան սոնրա, չըգարըպ «խան բարասը էտին» տի. եէրէք, հէր պիրէրլերինէ տէօրտէր մէճիտիյեէ կէրու վերմիշլէր տիր. վէ հայտուտլար պու խապասաթա, էթ. բաֆլարընտա բէք չօգ ըէնչպէրլէր օրագ պիչմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, ասլա ֆիւթուր կէթիրմէքտին ճիւրաթ իլլէմիշլէր տիր. պէն իսէ Գաեը բազարընտա միւսաֆիրէթէն պուլունտուղում հայտէ, օյկուն վերէն թիճճարլարըն կէրուեէ տէօնիւպ կէլտիրլերինտէ, Դաեը բազար խանրնրն պուճաղլարընտա, մահզուն մահզուն տիչիունմէքտէ օլտուգլարընը կէօրտիւմ, իմտի, մէզբիւր վուգուտաթ մալիւ. միւնիւզ օյտուգտա, ղազէթանրզրն պիր քէօչէսինէ տէրճ իլլէմէնիզ ըէճա օլունուր։

* * *

Պու եօլտա ֆէնալըգլար սըգճա իչիտիլմէկէ պաշլամագտա օլտուղունտան, հիւքիւմէթի Օէնիյեէնին նազարը տիգգաթ վէ մէրհամէթինէ միւհթաճ տրը, դիրա, տօգուզ թիւճճարըն սօեուլմասը,լա, տօգսան ֆամիլեանրն դարարտիտէ օյճագլարը, վէ տօգուզ եիւզ թիւճճարընտա զալրէթ վէ ճեսարէթտէն տիչէճէքլէրի պէտիհի վէ թապիի տիր։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ,

Զէնտ կիւն ագտէմ պիր չօպան չէհրիմիզէ կիրմէքտէ իբէն, չէհրիմիզին քէնարընտա պէքլէմէ քտէ օլան տուխուլիյեէ բուսումու մէէ. մուրլարընտան պիրիսի, մէրգում չօպանրն պարկիրի իչին օն բարա տուխուլիյեէ բիւսումու թալէպ իյլէտիկինտէ, չօպան, իւզէրինտէ ուֆագլըզը պուլունմաեբպ, իսկէր իսէ պիր մէճիտիյեէսինի պօզմասընը թէքլիֆ իտէր, ֆագաթ մէէմուրու մէրգումուն, հէր նասրլ իսէ իրատէի ճիւզիյեէսի էլտէն կիտէրէք, չօպանը չէքիպ պարկիրտէն եէրէ աթար, վէ չօպանրն պաշը ֆէնա հալտէ եարալանրպ գանլար ագմագտա իքէն, մէրգում մէէմուր պիր էյեամ տախի մէճրուհու մէրգումու տարպ իտէր, վէ անճագ իշու վուգուտաթը միւշահէտէ իտէն պաշը գարբլարընը միւտախէլէսի իլէ, մէրգում չօպանը մէճրուհ վէ պաշընը պիր հալտէ պըրագը։

Իշու վագտա ճանիպի հիւքիւմէթէ իխպար օլունտուգտա, տէրհալ լազըմ կէլէն քէշֆ վէ մուայեէնէսի իճրա օլունուպ, մէրգում մէէմուրտա տէրտէսթ օլունուր։

Մէճրուհ, ալտրընը ճէրինարտան վէ եէմիշ օլտուղու տատագտան միւթէէսիրէն իբի կիւն ասնրա թէսլիմի ռուհ իթմիշտիր։

—Կէչէն կիճէ Հայրապօլու գազասը տախիլինտէ Գարագարը յիքէպիր գարիյեէսինէ 7–8 քիչիտէն իպարէթ պիր հայտուտ չէթէսի կիտէրէք, պիր խանէ պասմագտարար իքէն, տուեուլուպ վէ գարիյեէ էհալիսի տախի հայտուտլար իւզէրինէ հիւճում իյլէտիքլէրինտէ, հայտուտլար հէման ֆիրար իթմէկէ մէճպուր օլուրլար։ Խանէ սահիպի զաթ սաղ գօլունտան խաֆիֆ սուրէթտէ եարալանմըշտը։

Թէքիրտաղ
9 յուլիս 1886 * * *

* * *

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ

Զարչէմպիհ կիւնիւ Ֆրանսա ճիւմհուրիյեէթինին եէվմի մախսուսու օվասը միւլապէսէսիյլէ, Թէքիրտաղըմըզտա մուգըլիմ Ֆրանսա տէվլէթի գօնսօլօսու Միւսիւ Տանտրէանը գօնսօլաթօխանէսի, պայրագլար վէ էնվայի ճանտիլլէր իյլէ թէզեին օլունուպ, պիր պանտա միւզիգա պիւթիւն կիճէ թէրլենիւմ իյլէտի, վէ տէվլէթի միշարիյէյհա թէպաալարը, գօնսօլօսու միւշարիյէյհէ պիլ ազիմէ, իֆայի թէպրիք բէսմինի իճրա իյլէտիլէր։

—Թաշրալարտա պագը ուղղունսուզլուգլար իճրա օլունտուղու հէր կիւն իշիտիլմէկէ պաշլաագ։ Պիր գաշ կիւն մուգատտէմ քէնտի գարիյեէլերինէ կիթմէքտէ պուլունան իբի քէօյիւնիւն իւզերինէ խբրսըզլար հիւճում իտէրէք տարպ իյլեեիպ, պէյկիրլերինի վէ իւանթլերինտէ պուլունանլարը ախզ ու սիրգաթ իյլէ սավուշու վերմիշլէր տիր։

—Տիկէր պիր կիւն, խբրսըզլար պիր պաղչէպանրն պարկիրինի ախզ ու սիրգաթ իյլէմիշլէր տիր։ Վէ տինքի կիւն տախի պիր չօպանրն իւզերինէ խբրսըզլար հիւճում իյլէ, չօպանը իբի եէրինտէն գուրշուն իյլէ վուրուպ, քիբ իյլէ օլան եաղր վէ բէյնիրլերի ալրպ սավուշու վերմիշլէր։ Մէճրուհ օլան չօպան արապասա գօնտուլուպ, նահիյեէ միւտիրինէ կէօթիւրիւմիշ տիր։

—Եէնի մահսուլար բէյտէրբէյ կէլմէկէ պաշլաերպ, լիրան Օսմանի եիւզ օթուզ պէշ ղուրուշ հիսապը իյլէ (ուսուլի աթիգ իւղրէ 4 շինիք իթիպարը իյլէ) քիլէսի 24–30 ղուրուշա գատար հընթա, 12–13 ղուշշարի, վէ 10 1/2-11 ղուրուշա եուլաֆ բիեաչասը վար տրը, վէ ալրճրլար տախի կիւնտէն կիւնէ զիեատլէնշմէքտէ տիրլէր։

* * *

Թէքիրտաղ յուլիս 5

* * *

ԹԷՔԻՐՏԱՂԸՆՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

. . . Միւէլլիֆ,

Էմոալի նատիրէն վուգու պուլաճագ սուրէթտէ ազիմ վէ չէրէֆլի պիր զինէթ հագգընտա զարիունը քիրամընըզա պաղը մալիմաթլար իթասը իյլէ քէսպի ֆախր իյլէրիմ։

Շէօյլէ քի, ասաքիրի Շահանէտէն բէտիֆ միւթէգատտէմ սրնթը Թէքֆուրտաղը թապուրու Մուրատը շըմէնտըֆէր սիմասիօնընտան չէհրիմիզէ միվասէլէթ իտէճէքլէրի. վարիտ օլան թէլէկրաֆ խապերի բիր մէսէրրէթի հեր թաբաֆա իշատ օլունմաղին, միյէլի միւխթէլիֆէտէն օլան եիւզլերճէ վէ պինլերճէ էհալի չէհրիմիզտէն եարբմ սաաթ վէ տահա զիեատ խարիճէ իսթիգպալէ չրգմրշ օլտուգլարը հալտէ, տիւնքի ճիւմատ կիւնիւ, էսլէ բատտէլերինտէ, ասաքիրի մէրգումէ, էօնլերինտէն պիր պանտա միւզիգա բէք կիւզել վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ թէբլենիմ իտէրէք, չէհրիմիզին պիր չարեէք խարիճինտէ Նամազկեահ Նամմահէլլէ միվասէլէթ իյլէտիլէր։ Մահէլլի մէզպուրտէ, գօմանտան սէր հաղար բիֆաթլու Բիզա պէյ էֆհաղրէթլերի էմրի մուճիպինճէ, ասաքիրի Շահանէ սաֆպէսթէ սէլամ տուրարագ, վէ միզիգա տախի կիւզլճէ չալընտըզը հայտէ, ասաքիրի մէրգումէ վէ պիւթիւն հուզզար, «Փատիշահըմ չօգ եաշա՛» տուայի վաճիպ իլ էտասընը իչ տէֆա թէքրար իյլէտիլէրիւի միւթէազգըպ, միշարիյէյհ Բիզա պէյ հաղրէթլերի պէլաղէթի պիր լիսան իւզրէ, շու աթիտէքի մաելտէ պիր նութգ իրատ պուեուրտու։ «Զաթը հաղրէթի Թաճտարիյեբի, ֆէրմանը ճէլիլ իլ իւնվանը ահքեամը միւնիֆէսինէ իմթիխալէն վէ իմտատէն, սիլահպէտէթ օլարագ, վաճանտաշլարըմ վէ ասկէր արգատաշլարըմ իլէ պիրլիքտէ, Փատիշահը ալէմփէնահ էֆէնտիմիզին խասասը վէ Բրօթէսթանթ ճէմատաթը վէքիլի էֆէնտիլէր թարաֆընտան տախի իֆայի թէպրիք պիլիճրա, զինէթէ խիթամ վերիլմիշ, վէ ասաքիրի մերգումէնին տախի, էլպիսէլերի վէ սիլահլարը ալընտարագ, խանէլերինէ ավտէթ իյլէմէլերինէ միւսաատ օլունմուշ տուր։

Մերի միշարիյեյհ Բիզա պէյ թարաֆընտան մէմլէքէթիմիզին նամամ մէքթէպլերինին ինշահ վէ մերագգրը էմրինտէ վագը օլան խբտէմաթը սաաղգասը, հէր վէճճիլ մէհան ու սիթայիշէ չայեէթէ պուլունտուղու ճինէթ իլէ, ավտէթի ալիլերինտէն տօլաեը քէնտուլերինին թէպրիք վէ ումուրը մէզբիւրէտ տէվամ պուեուրմասընը աճզան թէմէնի իյլերիզ։

Թէքիրտաղ * * *
1886 Յուլիս 5

ՓԱՐԱՍԸՋ ԻԼԱՃ

—

(5744ենէյ Նէուէլիզեն գօրբտէ)

Պագբրտան վէ եախտ սայր զէհիր պիր գապտան զէհրլենմիշ օլանլարա մուալիճէ.

Իզմիրէ սէբիզ սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Ուրլա ճէզիրէսինտէ վագը գարանթինախանէլերին քէշֆլերինէ կէօնտէրիլտիկիմտէ, Բումճա ալերճիմանըզ իչին, Իզմիրտէն պիր արգատաշ ալտը իտիմ։

Ֆէրտասը կիւնիւ ավտէթիմտէ, Իզմիրտէն իչ սաաթ ուղագտա պուլունան պիր տէվրէնտէ ուղրատրզրմրզտա, հավանտան ինէրէք, խանճըեա, եէնեճէք նէ՞ պուլունուր աէ՛ սիւալ իթտիրտիմ։

Խանճը տախի, թուղրու պալըզ իլէ բէյնիր վէ զէյթին պուլունտուղունու պէնան իյլէտիկինտէն, իւչիւնտէն տախի պիրեր մըգտար կէթիրմէսինի թալէպ իյլէտիմ։

Մերգում պիր գաշ թանէ պալըզ եըյդաեըպ, վէ իւզերինէտէ զէյթին եաղը վէ լիմոն կէչիրտիքտէն սոնրա, բէյնիր վէ զէյթինտէ պիրլիքտէ օլտուղու հալտէ կէթիրտի։

Մէզբիւր պալըզլարան էվվէլա քէնտիմ եէյիպ հօշլանամատըզմտան, արգատաշլարըմ տախի եէմէք իսթէմէտիկլէր։

Պատէհու, կէրչի զէյթին վէ բէյնիր իլէ իքթիֆաեա պաշլատըգ իսէտէ, զաթէն իւզերիմտէ հիչ պիր նամիզաճըգ էսէրի պուլունմագտա օրմատրզնտան, հավանլարրմրզա պինէրէք եօլումուզա տէվամէ պաշլատրգ, վէ ճիւզի պիր միտտէթ կիթտիրքտէն սոնրա, իւզերիմտէ պիր ֆէնալրգ հիսս իթմէկէ պաշլատրմ։

Պու ֆէնալրգ կիթտիքճէ չօղալտը, ֆէնա սուրէթտէ պիր պաշ աղրըսը պաշլատրզը կիպի, կիւնէշին ըշըղրտա կէօրլերիմէ էնվայի բէնքտէ կէօրիւնմէկէ պաշլատըլար։

Պու ֆէնալրգլար, կիթտիքճէ արթմագտա օլտուղու թագտիրտա Իզմիրէ վասըլ օլտուգ։

Հայվանտան աշաղը ինտիկիմտէ, տիզլերիմտէ տուրապիլէճէք տէրտան ալլէ գալմըշ իտի։

Տէրհալ սրճագ սու իչինէ իճէթուզ գարբշըբրարագ իքի պարտագ իւսթի իսթէ իչտիմ, վէ եէտիլերիմ եէք եէշի տիշարը կէլտիքտէն սոնրա, մէզբիւր թուզլու սուտան պիր պարտագ տահա իչտիմ։

Վէ իչտիկիմ թուզլու սու տախի տիշարը կէլտիքտէն սոնրա, պաշըմտան աշաղը սօուգ սու պաշլատրարագ քէնտիմի պուլտում, վէ հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իլէ իֆատէյի հալ իյլէտիմ։

Տէրագտաղ զապթիյեէ սէվգը իլէ, մէզբիւր խանճը իլէ, տէրուենտէ իչ օգգա մըգտարը եէք եէշիլ օլմուշ զէյթին եաղը պուլունան պագբը գալանօղու ճէլպ իտիլտի. վէ մէրգում մահպէսէ իլգա իտիլիպ, վէ գալանօղունտա, տէրին պիր չուգուր իչինէ կէօմիւլմէսինի, թապուր աղասը պուլունան զաթ զապթիյեէլերէ էմր վէ իճրաչիթտիրտիր։

Օայիր պիր եօլճուլուղումտա տախի, պիր մահէյլտէ, սապահլտէրն պիր մըգտար սիւտ իչտիքտէն պաշգա պագբը պիր լէնկէր տէրունտէ, եաղ իլէ բիչմիշ եումուրթա, վէ պիրազտա բէյնիր եէտիք. վէ պատէհու եօլա չըգարըմրզտա, իւզերիմտէ, եօգարուտա զիքրինի կէչտիկիմ. պինի ֆէնալրգլարը հիսս իյլէմէկէ պաշլատրմ։ Վէ եա իչտիկիմ սիւտուն դապրնան, վէ եախտ եումուրթանրն լէնկէրինտէն զէհիրլենմիշ օլտուղումու շիւրէհ իյլէտիկիմտէն, հէման քէնտիմի եաղրնտա քեայն պիր քէօյէ աթարմ. վէ ելնէ տէրհալ բլրճագ թուզլու սու իչտիմ, վէ գուրթուլտում։ Զուհուրա կէլէն եէշիլ իսթիֆրատան, պագբրտան զէհիրլենմիշ օլտուղումա իգնա օլտում. վէ պու իքի գազա իւզերինէ կէօզլերիմ գօրգտուղունտան, պագբրտան մաամուլ գապլարտան օլ մէրթէպէ նէֆրէթ կէթիրտիմ քի, քէնտի էվիմտէ, չամաշրը գազանը իլէ մանկալտան մաատա պագբը խթիմալ իթմէմէքլիկէ գարար վերտիմ։

Մաազալահ, պաշրմա կէլտիրտէ կէօրտիւմ, պու զէհիրլենմէք կիպի ֆէնա պիր հալ օլամազ իմիշ տիսէմ ճայիզ տիր։

Թէօմիւրիւն պաշա վուրմասընա իլաճ.

Կէրէք իսթանպօլտա էվլէրտէ, խանլարտա վէ մաղազալարտա, վէ քէզալիք կէրէք թաշրալարտա չօղլար, վէ հաթթա, պուրատա, վիւքէլա գօնագլարընտա նիչէ ճահիլ խբտմէթքեարլար, մանկալա քէօմիւրլերի կէօմտիւքտէն, վէ իւզերինէտէ աթէչի տօլտուրտուղտան սոնրա օտա տէրունինէ ալմագտա, վէ հայիլէ գըշ մէվսիմինտէ գաբուլար բէնճիրլերտէ գաբալը պուլունտուղունտան, մէզբիւր քէօմիւրլեր եավաշ եավաշ եանտրգճա, չրգմագտա օլան զէհիրի կազլը, օտանրն հավասընը զէհիրլեմէքտէտիրլեր։

Պունուն պէօյլէ օրմասընը պիլտիկիմ հալտէ, կէչէն գըշրն զաեէթլէ չիտտէթլի պիր սօուգ կիւնիւնտէ, եիւքէք գալտրրմտա վագը տէվլէթլու Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղրէթլերինին գօնագլարընա կիթտիկիմտէ, տայիրէ միւտիրի էֆէնտի, աճիզլերինի պիր քիչիւք վէ զայէֆլէ սըճագ օլան օտաեա տավէթ իյլէտի։ Զաթէն պուրնում չօգ գօգու արմատրլընտան, օտանրն հավասընրն պօզուգլուղունու ֆարգ իտէմէտիմ, պիրտէ արատան ճիւզի պիր միւտէթ կէչէր կէչմէզ, էվվէլա պաշրմտա պիր աղրը պաշլատը, վէ պատէհուալաճաղրմ ճէվապը ալրպտա թբրամվանա կիթտիկիմտէ, սրթմա թուԹուր կիպի տիթրէմէկէ պաշլատրմ, վէ կէրչի կիւճ հալ իլէ քէնտիմի իգամէթկեահրմա աթարագ եաթտրմ. վէ իւզերիմէտ պիր չօգ եօրգան ալտրմ իսէտ, հիչ պիր ֆայիտէ կէօրէմէտիքտէն պաշգա, պաշ աղրը իսէ, օլ մէրթէպէ էսպի չիտտէթ իյլէտի չի, թարիֆ իսէմէմ. վէ եալընրզ պաշ աղրըսը օրմաեպ, եիւրէկիմտէ սրգրլմաեա, կէօզլերիմ գարարմտա, վէ թաման իսէ իւզերիմէ պասմաեա պաշլատը. հէլէ գուվվէթ վէ մէճալ տէնիլէն չէյ հիչ գալմատը, քէնտիմի զայպ իթտիմ, վէ տէթ-

պիր իշքէնճէ չէքմէքտէ իտիմ։

Պէրէքէթ վիրսին քի, ըլբճաղ թուզլու սու ելինէ խաթրրրմա կէլ-տի, տէրհալ պիր մաշրապ- իշիրտիլէր, սաֆրամ սէօքտիւ, վէ ագ-ըլմտա պաշըմա կէլտի, պունուն իւզէրինէ, տօղրու մուսլուզուն ալ-թընա կիմտիմ, պաշըմտան աշաղը պիր չօղ սօուգ սու տէօքտիւ-տիւմ, վէ համտ օլսուն պաշըմընն աղրըսը տախի քեամլէն տէֆ օլա-ըլաղ, պու տէֆատա քէզալիք թուզ-լու սու վէ սօուգ սու սայէսինտէ շիֆամը պուլտում, վէ պիր գաշ կիւն եալընըզ էթ սուեու իշիպ վէ միտէեի խաֆիֆ սաղլաեարաղ, սա-բա սաղլամ օլտում։

(Տնէ-Դ)

Նու աթիտէքի նիւմէրօլար իլէ միւրագգամ պուլունան չէմէնաը-ֆէր քեաղըտլարը, կէչէն կիւնքի Պէչիքթաշ եանդընընտա զայպ օլ-մուշ օլուպ, վէ սահիպի իսէ սահիպ սէրվէթ պիրի օլմատրընտան, պու-լան զաթըն լութֆէն մաթպաամը-զա թէսլիմինէ հիմմէթի ըէճա օ-լունուր, վէ իսթէտիկի հալտէ պիր պախշիշտէ վիրիլիր։

63 264	405.876	900.759
900.931	970.855	1.802 304
1.941.716	1.941.718	1.969.923

Ի Լ Ա Ն

Գասապ Եանաքի հաճի Սավանըն Մուրատ Մուրատեանա օլան տի-եունը մահքիւմէսինին թէսվիլեա-սի իչին Թօրխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Գասապլար իչի սո-գաղընտա 20 նիւմէրօ իլէ մուրագ-գամ օլուպ, եալընըզ մուհաֆազա տիվարլարը մէվճուտ միւհիթէրէք պիր պապ քեարկիր գասապ տիւ-քեանը կէտիկինին օն ալթը սէհիմ իթիպարը յլա միւթէսարրֆ օլտու-ղու իքի սէհիմ պիր պուչուգ ըուպ, վէ նըսրֆ աննըսրֆ իլէ Ներսրֆը սէ-մէն հիսսէյի շաեարյլա միւքինին թէմամը, թարիխի իլանտէն իթի-պարէն 15 կիւն սօնրա մէվգրի միւ-զաեիտեէ գօնուլաճաղընտան, իշ-թիրաեա թալիպ օլանլարը վէ տա-հա զիեատէ մասլիմաթ ալմագ իսթէլեէնլէրին, մահքէմէյի Թիճա-ըէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճա-աթ իլկէմէլէրի իլան օլունուր։

Մէնէ 302 թէմմուզ 9

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ

Հանդէպ Հայերէն բացատրութեամբ

Ի պէտս

Ազգային վարժարանաց և ինքնուսել ուսանողաց

ՑՕՐԻ.ԵԱՑ

Բ. Մ. ՊՕՋԱՃԵԱՆ

—o—

Պօղաճեան գրատան առաջին հրատարակութիւնն է սոյն քերականը որ իւր տեսակին մէջ ամենէ կատարելագործեալն է։

Կեդրոնատեղին է Զագմաքճըլար Եօգուշիի տակ, Յակոբեան խանի դէմ թիւ 56 տետրակի և թղթի վաճառատունն և կը գտնուի նաև բոլոր գրավաճառաց քով ի գին 60 փարայի։

Ի Լ Ա Ն

Գալաթատա տէօրթբէ պուշնա 33 նէ-մերօլ-մայալտա մաֆրէմ Գալֆէրեան Մարէմ էֆ. Ընաֆիընտան էլիսա-ի իրեն իլան ուզր.

Պէհէր էքի այտա պիր քէշիտէսի մու-գարրէր օլան Բուսիի Թիմուր եալ Թահ-վիլաթ գուրասը, իչպու 1886 սէնէսի չէհ-րի աղուսթօս էֆրէնտի պէրինճի կիւնին-տէ 99ընճը տէֆա օլարագ Զարպխանէյի ամիրէտ քէշիտէ գրընճաճաղ 300 նիւմէ-րօեու հավի գուրս իքրամիյէլէրինին պիրինճիսի 600.000 · իքի-ճիսի 60.000 · գրրդ սէքիզ ատէտի միւթէլիֆ օլարագ 140.000 · վէ տէօրթ եիւզ էլի ատէտի տախի 400.ը Ֆրանգտան 180.000 գա-զանաճաղլարընտան, մէգէր իքրամիյ-եէլէրտէն, ճիւզի պիր Ֆէտաքեարլարդա Քէճրիպէյի Թալիհ պիրէ հիսսէմէ-տա օլմագ իւզրէ, մէշհուր պանքէր Մ. Զա-րիֆի պանգանըն Թահքը Թէէմինա-Թընա օլան Բրօմէս պիէթէրինէն, իքրամիյեէնին Թէմամընա քէսպ իս-Թիհզագ իտէնլէրի, ֆիյ 7½, նրսֆր 5, ըուպու 3, վէ քէզա ըուպ իքրամիյեեէ հագգը օլմագ իւզրէ 25 նումրօեու հավի բրօմէս պիէթի 37½ զրուշֆիեաթլէ ֆի-ըուխթ օլունուր, մէճճանէն վիրիլէն ճէտ-վէլ տէրտնինտէ պուլունան նիւմրօլա-ըրն խարիճի գապպէ օլունմագ։ Պազը ըքսան Թարաֆընտան միւխթէլիֆ իմկա-լարլար ֆիրուխթ օլունան պիէթէրէ սաթէ օլարագ վիրիլէն ճէտվէլլէրէն Թէֆիրգի խուլուսունտա, մաղազայի ա-ճիզանէմէէն վիրիլէն ճէտվէլլէրին պա-էէարնտա Մարգար Փուլ գարդ իպարէ-էէրի մուհարրէրտիր. իշթ իրա իտիլէն պի-լ Թին նիւմէրսու ճէտվէլի մէգգէ էր միւն-տէրիճ-Թընտա պէնան գրընտըզը վէճ-իւզրէ Թաթպիզի իգթիրա իտէր-թաշրա-տան էլէն սիրարիշաթ պէտէլի կիւնուն-տէ Թէէտիյէ գրընմագ իւզրէ, բուիշա վէ եախատ բօսթա բուլու իրսա լինտէ, սը-բարիշաթ սէրիեան / ճրա գրընը։ Սա-Թրերարա պէիյէ վիրիլուպ, էլտինէեի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապպէ օլու-նուր։ Ասլա մուայեէնէ օլունմասան է-սասը Թաշվիշաթ նիւմէրօլարը տախի, գուրա պիտայեէթինտէն էն սոն քէշիտէ-նէ տէկին, մէճճանէն բույեէթ օլունուր։

تعليم قرائت

ԹԱԼԻՄԻ ԳՐԱԱԹ

Թէտրիճէն օգունմագ իւզրէ, 4 գրսմա Թագսիմ օլունան պու էսէ-րին մէվճուտու գալմամրշ օլան պի-րինճի գրսմը. պիր գաթ տահա կէօզտէն կ'չիրիլէրէք, պու քէրրէ տէօրտիւնճիւ տէֆա օլարագ Թապ օլունմուշ տուր։

Միւնտէրիճաթրընըն կիւզէլլիկի, շիվէյի իֆատէսի, Թապ վէ քեա-ղըտրընն նէֆատէթի ճիհէթլէրիյլէ, շիմտիեէ գատար Օսմանլը լիսանըն-տա նէչր օլունան գրաաթ քիթապ-լարընն ճիւմլէսինէ ֆայիգ սուրէթ-տէ պուլունմուշ, վէ պու ճիւմլէ իլէ ֆիեաթրտա բէք էհվէն տիր։

Էսէրի մէգբիրուն մուհասսէնա-թը քէսիրէսի կէօրիւմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, միլէլի միւխթէլիֆէ մէք-թէպլէրինտէ գիեատէսիյլէ մաշհա-ը բաղպէթ օլմուշ տուր։

Պիրինճի վէ իքինճի ճիւզէր 100 էր բարաեա, իչինճիսի 4, վէ տէօրտինճիսի 6 զուրուշ ֆիեաթ-լէ էրմէնի քիթապճրարտա, վէ պաչըճա Պապը Ասլի ճատտէսինտէ Առաքել էֆէնտինին 46 նիւմէրօլու քիթապխանէսինտէ սաթըլմագտա տրը։

Մէքթէպլէր իչին սգոնթօ օլու-նաճագ տրը։ Պու կիպի թօքտան ալանլար Առաքել էֆ. քիթապխա-նէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԽԸՐՀՈՒՐԴԻ ՀԱԻԱՏԱՑԵԼՈՑ

Գրբոյկ կարևոր և հետաքրքրական, 250 երեսէ բաղկացեալ, տրպագրութիւն Արամեան, մաքուր թուղթի վրայ, վայելուչ կազմիւ։

Գինն է զուրուշ 10։ Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով ի Պոլիս, և առ Նալպանտեանի ի Բերա Փիւնէլի դիմացը։

Ի Լ Ա Ն

Գալաթատա Այնալը մէյխանէ իլէ Մարնըճլը խանըն արա եէրին-տէ վագր Ալաթուրգա լօգանթա-նըն եէմէքլէրինին կէրէք շէչիտի վէ նէֆասէթի վէ կէրէք էհվէնի-եէթի ճիհէթիյլէ պիթիւն թէշրիֆ իտէնլէրին հօշնուտիյէթինի մու-ճիպ օլաճագ տէրէճէտէ օլտուղու, խասսէթէն իլան օլունուր։

ՄԻՍԻՐ Ս. ՊԱՐՏՕ

Վէ

ՍԱՐԳԻՍ էֆ. Գ. ՃԻԿԷՐԵԱՆ

Ոէնէնի մէտիտէտէն պէրու, իս-թանպօլտա տտավա վէքեպէթլէ-բինտէ պուլունարագ, էլեէմ Գա-լաթատա Վօյվոտա վէ Զինար սօգա-ղընտա, Նարլեան խանընտա մուգը-իմ Ֆրանսրգը շէօհրէթշուար Մի-սիս ՊԱՐՏՕ պու քէրրէ, մէքթէպ հուգուգու Շահանէտէն մէէղու-նիյեէթ բուս սունու հայիզ ճիկէր. նէն ՍԱՐԳԻՍ էֆէնտիեի րիֆագա-թընա ալարագ, սրրգ էճնէպի գօն-սօլաթօլարլա պիրինճի մէճլիսի թի-

---

ճարէթէ աեիտ միւխթէլիֆ տտա-վալարընտան պաշգա, պունտան պէօյլէ, միւլքիյեէ վէ հուգուգրյ-եէ, վէ թիճճարիյեէեէ, վէ ալէլ վթլագ ումուրու ճէզաիյեէեէ աեիտ տտավիյի Օսմանիյեէեի տախի գա-պու իտէճէք տիր։

Ֆրանսրզ խասթախանէսինտէ պիր խայլի զէման քէսպի թէճրիւ-պէ իթմիշ օլան Տօքթօր Ռօպէնսօն էֆէնտի, դէռ վէ դէզրօտ խասթա-լրգ լարընը, եէնի ուսուլլար իլէ թէտավի իթտիկի կիպի, նորտ-նուս խասթալրգ լարընը տախի, պիր սուրէթի մախսուսէ վէ միւ-քէմմէլէտ թէտավի իթմէքտէ տիր։

Տօքթէօր Նէվէնտ պիր մաքինա իլէ, բէք զիեատէ սուհուլէթլէ դէռ եըչէ-մաֆտա տրը։

Թապիպի մէրգում, հէր կիւն սաաթ 4 տէն 7եէ գատար եէնի-ճամի բօսթախանէսի գարշրսրն տա, Նիւ-Եօրք էճզախանէսինտէ պուլունուպ, հէր թարաֆտան միւրաճաաթ իտէն խասթալարը-նա սուհուլէթ վիրմէքտէ տիր։ -Ֆուգարա մէճճանէն թէտավի օլունմագտա տրը։

Ի Լ Ա Ն

Իսթանպօլտա, Պալըգ բազարրն-տա, Թախմիս ճատտէսի չէշմէսի իթթիսալինտէ վագը 66 նիւմէրօ ի-լէ միւրագգամ մաղազա, գաբագ-լարը իւզէրինտէ, միւթէվէֆա Դա-զազ Ամրա վէ Սաաթ բէսիմի պու-լունմագլրգ իմթիեազը, էնվայի ալէա սիկարա քեաղրտլարը պու-լունմագտա, վէ զայէթլէ էհվէն ֆիեաթլա սաթըլմագտա տրը։

Վէ թաշրալարտան սիբարրշ տա-խի գապուլ օլունուպ, վէ պիլա գօմիսիօն, վէ եիւզտէտ պէշ ըս-դօնթօ թէնզիլիյլէ կէօնտէրիմէ քտէ տիր, վէ 1885 սէնէսի մայիսի իպ-թիտասընտան իթիպարէն, թէմէտ-թիւինտէն, Ֆէօթահեա մէքթէպի իչին պիր մէնֆաաթ չրգարրլմագ-տա օլտուղու կիպի, քեաղրտլար-տա, Մարսիլեանրն էն տէնա ճինս-էրինտէն թէրթիպ իտիլմէքտէ տիր։

Մէգբիւր քեաղրտլարրն սահիպ իմթիեազը պուլունան Յովսեփ է-ֆէնտի էլակէօզեան, քէնտուէ միւ-րաճաաթ իտէն զէվաթը, հէր ճի-հէթլէ մէճիուն գրլմագլրգա հաղբը պուլունմագտա տրը։

Հէմ իեի վէ հէմտէ էհվէն քեա-ղրտ ալմըշ օլտուգտան պաշգա, պիր մէքթէպինտէ մէնֆաաթը դայ-րէթինէ հիսսէտար օլմագլրգ նիյ-եէթի մէրզուպէսինտէ պուլունան զաթլարրն, մէգբիւր քեաղրտլար-տան ախղ իտէճէքլէրի էմէլի էլ-ղէպտէն տիր։

ԷՃԶԱՃԸԼԱՐԱ ՄԱԹՍՈՒՍ

Խայլի վագբթտան պէրու գուլանը-մագտա պուլունան «Ֆիօլ» թապիր օլու-նան Էվրօբանրն պօշ էճզա չիշէլէրին ֆիրուխթունա, պու տէֆա, Իսթանպօլ-տա Զագմագճըլար եօգուշունտա վագը Զիւմպիւլիւ խան տէրսինտէ, 21 նիւ-մէրօլու մաղազատա պիլիւք պիր տէբօ-զիտօ քիւշատ օլունուպ, մէգբիւր չիշէլէ-րին, թէքմիլ վէ եարբմ պէեազը պու-լունտուղու կիպի, եուվարլագ վէ եասը-լարը, 3 կրամտան պաշլաեարպ, 300—400 վէ 500 կրամա գատար, տայիմա պիւյիւք բարթի մէվճուտ պուլունմագտա օլտուղու կիպի, սայիր նէվ, կէրէք սրէսիրլիթէ վէ կէրէք «օրօտէլտօր» պայրգ եաղլա-ը իչին, վէ բարֆիմբիլէր իչին, հէր նէվ շիշէլէրին մօտէլէրի տախի պուլունուպ, սիբարրշ իտէն զէվաթ իչին, բէք չարուգ վէ էհվէն սուրէթտէ կէթիրթտիրիլէճէկի վէ մէվճուտ պուլունան 3 կրամտան 500 կրամա գատար շիշէլէրին ֆիեաթլարընա կէլինճէ, չիմտիեէ գատար սաթրան ֆի-եամթլարտան, եիւզտէ եէկիրմի գատար թէնզիլ իտիլմէքտէ օլտուղունտան, կէրէք իսթանպօլտան վէ կէրէք թաշրալարտան արգու իտէն միւլթէրիլէրին, մէգբիւր Սիւմպիւլիւ խանընտա մուգրիմ Յակոբ Այիքսանեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք սի-բարրլարրն պէտէլ ագճէսինին նէ եօլտա թէսվիյեէ օլունանաղը պիլտիրիլտիկի թագտիրտէ, տէրհալ, վագրթ կէչիրիլ-մէքսիզին, թարաֆլարընա իրսալ օլունա-ճաղը, իլտն ու իխթար օլունուր։

ՄԻԻՖԻՏ ՊԻՐ ԻԼԱՆ

ՊԱՇ ՔԷՐԷՔ-ԼԷՐԻՆԷ ՏԱՑԻՐ

ԵԼԿԵԱՆԷ ՊԻՐ ՄՈՒԱԼԻՃԷ

Պու խասթալրգ հէր նէ գատար

նագարը էհէմմիյեէթէ ալընմաեօր իսէտէ, պիլաքիս տէրի խասթալրգ-լարընն էն մուզիրրիտիր։ Տէկիլ եա-լընըզ ֆինանսը գաշընմագլա պիհու-զուր իտէր վէ էսվապը քիրլէտիր, հաթթա ինսանըն վիճուտինէտէ սի-բաեէթլէ թէէֆֆիւսունէ մանի օլ-տուղու կիպի, սայիր միւթէատտիտ վէ մախուֆ խասթալրգլարատա սէ-պէպիյեէթ վիրիր։

Պու իլաճ չիմտիեէ գատար իխ-թիրա օլունան իլաճլարրն էն միէս-սիրի վէ էն նաֆիի տիր։

Էֆ.-ներն 8 նիւմէրօլու «Համագգա-յին դեղարանը» տրը։ Շիշէլէրին աղոր «Ե. Բ. Ն.» իլէ մէմհուր տուր։

Սուրէթի խաթիմալի շիշէսի իլէ պէրապեր մէվզու տուր։

Ֆիյեաթը 20 զուրուշ տուր։

ՃԱՇԱԿ

ՈՍԿԵՂԷՆ ԴՊՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՑ

Պատմական, Գիտնական, Բանասիրական

Այլովքն հանդերձ

Ընդ խնամով

Ա. Մարմրէոյ Գարագաշեան և Յ. Գասբէրէնի

—

Պու բիսալէյի միւֆիտէնին եէ-տինճիսի տախի բիւնումայի զու-հուր օլմուշ տուր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՀԵԱՑ

—

Կենցաղավարութիւն. Արբունք. Ինամք առողջապահական կանխահաս ամուսնութեան

—

Թարգմանեց է Գեղամանկէն

Մ. Կ. ՆԱՀԻԿԵԱՆ

—

Կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով. —Ուճի Պողոս տ. ղալի կրպակը. —Ի Ղալաթիա Արշակեան թղթավաճառանոցը։

Ի գին 10 զրշ.

Կեդրոնատեղի վաճառանն է տպարան Պարտիզպանեան (Կ. Պոլիս Բիզա բաշա խան թիւ 3)։

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏՍՃԿՆԵՐԷՆԷ ՀԱՑԵՐԷՆ

ՈՇԽԱՏՍԻՐԵԱՑ

ՄԻԷՐԱՆ ԷՖ. ԱԲԻՆԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ ութներորդ տեսակն ալ։

գին 60 բարա

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պ. Պ. ԳԱԼԸՊՃԵԱՆԻ

—

ԱՅԻՆԷՅԻ ՄԻԻՆՇԱԱՔ

Ուսուլու մուխթասարթա վէ ահքեա-մը գավանին ու նիզամաթա էն մուվաֆֆը-սուրէթտէ թանզիմ օլունմուշ մուհարրէ-բաթը բէսմիյեէ վէ զայրի բէսմիյեէ սու-բէթլերի։

Ֆիյ 12 զուրուշ

ՄԻԻՆՏԷՐԻՃԱՔԸ

Մուգատտէմէ.—Իխթարը մախ-սուս, էլգապը բէսմիյեէ, էլգապը զայրը բէսմիյեէ։

Գրսմը էվվէլ.—Իլմ ու խապէր-լէր, Սէնէտլէր, Թէզքերէլէր։

Գրսմը սանի. — Մէքթուպլար, Բուխարթնամէլէր, Միւթէֆէրրի-գալթ, Նութուգ, Իսթիտանամէլէր։

Գրսմը սալիս.—Մուամէլաթը տա-լիյեէ միւսվէտտաթը, Հաճճէճի շէ-բիյեէ, Թէմէսսիւքեաթ։

Գրսմը բապ.—Մագամաթը բէս-միյեէ միւբասէլաթը։

—o—

Սոյն գործն որ կը բաղկանայ 400 երեսէ և կը պարունակէ 203 պատ-ճէն գրութեանց առօրեայ կարևո-րագոյն գործառնութեանց, կ'արժէ որ իւր տեսակին մէջ ամենէն հա-ջուստն ու օրինականն համարուի, ըստ որում, հակառակ բազմաթիւ Ինշաներու պարունակութեանց՝ մեծ հոգ ու խնամք տարուած է նիւ-թերու քնտրութեանն, շարադրու-թեանն և օրինական կէտերու, մա-նաւանդ դատական (Ադլիյէ) ճիւ-ղի վերաբերեալ խնդրոց, որոց ա-մենքն ալ օրինական յօդուածովք փաստաբանուած են։ Գործին ամ-բողջ պարունակութիւնն Թուրքերէն լեզուաւ գրուած է դէմ առ դէմ Թուրք. և Հայ. տառերով, որմէ ուրեմն պիտի օգտին անշուշտ նաև անոնք, որք Թուրք լեզուն դիտնա-լու մէջ կը թերանան. ոչ նուազ պիտի օգտին դպրոցական ուսանողք ևս, որոց առջև մեկին և որոշ ուղի մը կը բացուի գրական գործառ-նութեանց վերայ ստոյգ և առողջ գաղափար մ'ստանալու, և ի հար-կին զայնս խմբագրել կարենալու համար։ Կը գտնուի ամեն Հայ գը-րավաճառաց քով։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՓԻԼԻՍՈՓԱՑՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԵՑ

ԽՈՐԷՆ ԵՊՍ. Հ. Վ. ԱՐՄԱՇՈՒ

Ի ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ

Ի գաղտնի վանուց Արմաշ

Կը ծախուի ազգային գրավաճառներու ձեռաք, գին 5 դահեկան։

—

Միլէթիմիզտէ պու եօլտա քի-թապլար օգուտլագլրզա էշէտտի իհ-թիեաճ պուլունտուղունան, հէր քէսին օգուտուպ միւթալաա վէ իս-թիֆատէ իլլէմէսինի տավէթ վէ նասիհաթ իտէրրիզ։

ԵՂԻՇԷ Վ. ԴՈՒՐԵԱՆ

—

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՈՒԹ ՄԱՍՈՒՆՔ ԲԱՆԻ

ՀԱՑԵՐԷՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Սոյն դասագիրքն՝ նախնական մասն է հեղինակին յօրինած «Ընթացք ի Գրոց Բարբառ» դասական գործոյն, որոյ Ա. և Բ. տարիներն լոյս տեսած են այդէն։

Հեղինակն ջանացած է ըստ կարելւոյն դիւրասոյց գործել Հայերէն Քերականութեան այս մասն, մանաւանդ այն ՕՐԻՆԱԿՆԵՐՈՎ, որոյ միայն պիտի օգնեն ուսանողաց բառագիտութեան վարժիլ, այլ և ընտելանալ յիմացումն պարզ գրաբարի։

Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

Բառագիտութիւն.—Գին 3 ½ դ. (չատ գնողաց 10 % զեղչով)։

Ընթացք ի գրոց բարբառ. Ա. տարի Բ. տպագրութիւն.—Գին 5 դ.

Ընթացք ի գրոց բարբառ. Բ. տարի.—Գին 10 դահեկան։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹ

ԿԱՆԱՉՈՒՄՏ (FER BRAVAIS) ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵԱՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենաղօրաւորն է. օրը մի քանի կաթիլով, քիչ ժամանակի մէջ առողջութիւնն կը վերահաստատուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹԻՆ գործածութիւնն ոչ ղաձգութիւն, ոչ տաժանքի յոգնութիւն, ոչ թանչք և ոչ պնդութիւն կ' պատճառէ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ինքնին համ ու հոտ չունի և չտարայ ոչ գինիին, ոչ չրոյն և ոչ որ և է ըմպելեաց՝ որոց մէջ խառնուելով կը գործածուի։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենէն աժանն է, որովհետև ամբողջ սրուակ մը մէկ ամսէն վեց շաբաթ կը տև է. ուրեմն այս դեղին գործածութիւնն՝ օրը մի քանի փարայի կու գայ։

ՊՐԱՎԷԻ ՋՐԱԼՈՅԾ ԵՐԿԱԹՆ ակռաները չ'սևցներ։

Ամեն սրուակի հետ յայտարարութիւն մը կը գտնուի, որ մանրամասն կը նկարագրէ այս պատուական ջրալոյծ երկաթին գործածման եղանակներն։

Գ. Պրավէ իւր հնարած երկաթաջրոյն գօրութիւնն կրնայ երաշխաւորել, երբ սրուակաց վերայ գտնուի իւր տպեալ ստորագրութիւնն կար մը թանաքով։ Մեծ և փոքր սրուակներով կը ծախուի։

Վաճառատեղին է Ի Փարիզ, BOUTRON & Cie, Rue St-Lazare, 40 & 42.